

Zpráva představenstva o podnikatelské činnosti společnosti

Daniel Beneš, předseda představenstva
a generální ředitel ČEZ, a. s.

Vážení akcionáři, dámy a pánové,

dovolte mi, abych vás seznámil s vybranými událostmi a výsledky hospodaření Skupiny ČEZ za rok 2022 a také s výhledem hospodaření na rok 2023. Tato zpráva byla zpracována podle skutečností známých ke dni 10. 5. 2023.

Na úvod mi dovoluji připomenout důsledky ruské vojenské invaze na Ukrajinu na energetiku a na bezprecedentní růst cen komodit v Evropě.

Viz obr. 1 „Rok 2022 byl ve znamení bezprecedentní energetické krize v důsledku ruské vojenské invaze na Ukrajinu zahájené dne 24. února 2022“ v Příloze č. 1 „Prezentace ke Zprávě představenstva o podnikatelské činnosti společnosti“ (dále jen Příloha)

Energetická krize se promítala do životů nás všech. Válka na Ukrajině a souběh celé řady dalších faktorů vyústily v růst tržních cen energií na historická maxima. Příčinou bylo zejména omezení dodávek plynu z Ruska a z toho plynoucí skokový nárůst nákladů na výrobu elektřiny z emisních zdrojů a celková nejistota v Evropě. Přijaté sankce Evropské unie vůči Rusku a reakce Ruska vedly následně k zásadnímu omezení obchodního a platebního styku Evropy s Ruskem.

Dodávky plynu z Ruska do Evropy meziročně klesly o 56 % a to, umocněno celkovou nejistotou, vedlo k nárůstu nákladů na výrobu elektřiny z emisních, zejména závěrných plynových zdrojů, a tím k bezprecedentnímu navýšení velkoobchodních cen elektřiny.

Panika na trzích vyvrcholila v srpnu, kdy cena zemního plynu na hlavních evropských komoditních burzách překonala hranici 300 EUR/MWh. Přitom k pádu řady dodavatelů energií v ČR v důsledku prudkého růstu cen komodit docházelo již na podzim roku 2021, když tržní cena plynu stoupla na úroveň 50 EUR/MWh. Oproti cenám plynu v roce 2020 byly ceny až dvacetinásobné. Cena elektřiny na velkoobchodních trzích během roku 2022 následovala vývoj cen plynu a extrémní úroveň téměř 1 000 EUR/MWh dosáhla v srpnu, byla tak meziročně více než desetinasobná.

Celkově ceny dodávek plynu vzrostly meziročně o 348 % a ceny dodávek elektřiny o 327 %. Průměrná cena elektřiny s dodávkou na rok 2023 se vloni obchodovala za téměř 300 EUR/MWh, zatímco průměrná realizační cena výroby ČEZ s dodáním v roce 2022 byla 100 EUR/MWh.

Skupina ČEZ v krizi obstála, přispěla k jejímu řešení a prokázala, že je spolehlivým společensky odpovědným partnerem.

Viz obr. 2 „Skupina ČEZ v krizi obstála, přispěla k jejímu řešení a prokázala, že je spolehlivým společensky odpovědným partnerem“ v Příloze

V rámci Skupiny ČEZ bylo nutné velmi rychle přijmout mimořádná opatření s cílem ochránit hodnotu společnosti a současně pomoci zajistit energetickou bezpečnost kritické infrastruktury České republiky. Jsem rád, že jsme dokázali zabezpečit veškeré dodávky jaderného paliva a nezbytnou údržbu všech výrobních zdrojů. I díky tomu jsme dosáhli rekordní výroby v jaderných elektrárnách, a tím zásadně přispěli k omezení negativního dopadu krize na české firmy a domácnosti.

Již v roce 2022 se nám podařilo zasmluvnit dodávky nového neruského jaderného paliva pro Temelín od Westinghouse a Framatome na 15 let od roku 2024 a získat inženýringovou společnost ŠKODA JS, která je významná pro rozvoj a údržbu jaderných zařízení. V roce 2023 jsme navíc zasmluvnili od Westinghouse dodávky paliva i pro Dukovany.

V mimořádné situaci loňské energetické krize prokázaly odpovědnost také naše prodejní společnosti, když dokázaly dostát všem svým závazkům, a navíc se postaraly o mnoho nových zákazníků, kterým jejich dodavatelé odmítli prodlužovat smlouvy. Spolehlivé dodávky elektřiny i plynu zajistily díky své dlouhodobé strategii nakupování komodit postupně v předstihu.

Základním krokem pro vyřešení energetické krize bylo zajištění přístupu České republiky k dodávkám LNG, zkapalněné formy zemního plynu, dodávanému do Evropy námořní dopravou.

Viz obr. 3 „Základní kámen pro řešení energetické krize v ČR – první evropský LNG terminál spuštěný od invaze na Ukrajinu“ v Příloze

Společně s českým státem se nám podařilo získat kapacitu odpovídající jedné třetině roční spotřeby plynu České republiky. A to prostřednictvím LNG terminálu v nizozemském přístavu Eemshaven, který byl spuštěn jako první v Evropě od ruské invaze za pouhých 6 měsíců. Zajištěny byly i přepravní trasy plynu přes Německo do Česka. V roce 2022 ČEZ v terminálu regasifikoval 3,6 TWh plynu, který byl využit pro plnění českých zásobníků a pro obchodování na zahraničních trzích. Zajištění kapacity v LNG terminálu znamenalo zásadní krok pro zvládnutí loňské krize, pro snížení závislosti České energetiky na Rusku a znamená důležitou pojistku pro případ omezení dodávek zemního plynu z jiných zdrojů v budoucnu.

Skupina ČEZ v loňském roce také prokázala, že je stabilním silným obchodním subjektem a vytvořila rekordní zisk.

Viz obr. 4 „Historicky nejvyšší výroba jaderných elektráren (31 TWh) a mimořádný zisk tradingu přinesly akcionářům rekordní zisk“ v Příloze

Provozní zisk před odpisy (EBITDA) dosáhl v roce 2022 výše 131,6 mld. Kč a čistý zisk hodnoty 80,7 mld. Kč. Nejvyšší zisk společnosti reflektuje růst realizačních cen vyrobené elektřiny, vysokou provozní spolehlivost elektráren ČEZ a rekordní zisk z obchodování s komoditami na zahraničních trzích. Obchodní tým ČEZ dokázal maximálně využít vysoké volatility na mezinárodních trzích a vydělal přes 18 mld. Kč, což odpovídá 23 % celkového čistého zisku Skupiny ČEZ za rok 2022. V oblasti výrobní a těžební činnosti bylo vytvořeno 61 % a v segmentech distribuce a prodej 16 % čistého zisku Skupiny ČEZ.

Vysoká volatilita a růst cen komodit na trzích však způsobily enormní požadavky na likviditu všech významných evropských výrobních společností včetně ČEZ. A to kvůli povinnosti dodávat hotovost burzám a obchodním protistranám za účelem zajištění rozdílu kontrahované a aktuální vysoké tržní ceny komoditních obchodů. Při extrémním výkyvu cen v srpnu byl ČEZ nucen v rámci maržových požadavků poslat na burzu téměř 50 mld. Kč v řádu hodin a celkové maržové vklady, tj. hotovost uložená dočasně jako kauce do doby vypořádání kontraktu, přesáhly hodnotu 195 mld. Kč.

Pouze díky včasné realizaci mnoha dílčích systémových opatření se nám podařilo všechny tyto extrémní situace zvládnout, dostát všem závazkům, a tím vytvořit rekordní zisk. Navíc i v této situaci jsme v loňském roce dokázali zajistit výplatu vysoké dividendy ve výši 48 Kč na akcii a nadále předprodávat výrobu na další roky.

Pojďme se nyní podrobněji podívat na dosažené finanční výsledky včetně meziročního porovnání.

Viz obr. 5 „Celkové finanční výsledky Skupiny ČEZ“ v Příloze

Provozní výnosy Skupiny ČEZ dosáhly hodnoty 288,5 mld. Kč, meziročně o 27 % více. Vysoký meziroční růst EBITDA o 108 % odráží růst segmentu VÝROBA, který byl způsoben extrémním nárůstem realizačních cen elektřiny, rekordní výrobou jaderných elektráren přes 31 TWh a rekordním ziskem z obchodování na zahraničních trzích. Rok energetické krize naopak negativně působil na segment PRODEJ. Provozní zisk společnosti ČEZ Prodej, která dodává elektřinu a plyn domácnostem a malým podnikatelům v ČR, meziročně poklesl o 22 %. Důvodem byl zejména extrémní nárůst pořizovacích cen elektřiny a plynu a vysoké náklady na krytí výkyvů spotřeby zákazníků.

Rekordní zisk Skupiny ČEZ dosažený v roce 2022 umožňuje v roce 2023 výplatu nejvyšší dividendy v historii společnosti. Základnu pro její výplatu tvoří v souladu s platnou dividendovou politikou čistý zisk Skupiny ČEZ očištěný o mimořádné vlivy, který dosáhl výše 78,4 mld. Kč.

Investice v rámci stávajících společností Skupiny ČEZ dosáhly téměř 35 mld. Kč, meziročně o 11 % více. Směřovaly zejména do posilování české distribuční sítě a do bezemisních výrobních aktiv.

Celkovou přiměřenost zadlužení, kapitálovou přiměřenost a finanční stabilitu ČEZ oceňují významné ratingové agentury, které potvrdily dosavadní vysoká ratingová hodnocení ČEZ. Agentura Standard & Poor's na úrovni „A-“ se stabilním výhledem a agentura Moody's na úrovni „Baa1“ se stabilním výhledem.

Nyní se krátce zmíním o vývoji vybraných provozních výsledků.

Viz obr. 6 „Celkové provozní výsledky Skupiny ČEZ“ v Příloze

Skupina ČEZ vyrobila v roce 2022 celkem 54,3 TWh elektřiny, meziročně o 2 % méně zejména vlivem poklesu výroby v paroplynové elektrárně Počerady v důsledku extrémně vysokého růstu ceny plynu po ruské invazi na Ukrajinu a dále v důsledku nižší výroby z obnovitelných zdrojů v důsledku počasí. Obdivuhodným úspěchem je, že české jaderné elektrárny vyrobily v roce 2022 historicky nejvyšší množství energie. Elektrárna Temelín dodala do přenosové sítě 16 TWh a elektrárna Dukovany 15 TWh, celkem 31 TWh elektřiny, což bylo meziročně o téměř 300 GWh více.

V distribučních sítích Skupiny ČEZ bylo v roce 2022 distribuováno 35,1 TWh elektřiny, meziročně o 5 % méně především v důsledku teplého počasí v roce 2022 a úspor spotřeby domácností plynoucích z vysokých cen komodit.

Významně vzrostly dodávky elektřiny i plynu prodejních společností Skupiny ČEZ. Koncovým zákazníkům bylo dodáno 22,5 TWh elektřiny, meziročně o 10 % více, a 8,1 TWh plynu, meziročně o 19 % více zejména v důsledku růstu počtu zákazníků Skupiny ČEZ.

Nyní bych vás rád seznámil s hlavními událostmi v rámci naplňování naší strategie. Na úvod je třeba zdůraznit, že strategii v kontextu mimořádných událostí roku 2022 neměníme. Naše strategie je na snižování emisí a posilování energetické bezpečnosti postavena. Pouze je nyní zřejmé, že nové nízkoemisní zdroje budeme muset budovat ještě rychleji.

Viz obr. 7 „I. pilíř strategie: Přeměnit výrobní portfolio na nízkoemisní a dosáhnout klimatické neutrality“ v Příloze

Prvním pilířem strategické VIZE 2030 je přeměna výrobního portfolio na nízkoemisní a dosažení klimatické neutrality. Do roku 2025 hodláme snížit podíl výroby z uhlí na celkové produkci elektřiny na 25 % a provoz uhelných elektráren ukončíme nejpozději do roku 2038, pravděpodobně k němu však dojde mnohem dříve.

Prioritou je rozvoj jaderné energetiky s cílem dlouhodobě bezpečně vyrábět přes 32 TWh ročně. V roce 2022 se podařilo překonat interní ambici a dosáhnout rekordní výroby přes 31 TWh. Získali jsme povolení pro dlouhodobý provoz 2. výrobního bloku v Temelíně. V oblasti nových jaderných zdrojů jsme zahájili výběrové řízení na dodavatele stavby nového jaderného zdroje v Dukovanech, obdrželi tři platné nabídky a zahájili hodnocení. Urychlili jsme přípravu výstavby malých modulárních reaktorů s ambicí výstavby prvního v roce 2032 v Temelíně. V oblasti obnovitelných zdrojů probíhá intenzivní příprava výstavby nových zdrojů s cílem zprovoznění výkonu 6 000 MW do roku 2030 a podpora výstavby fotovoltaických elektráren zákazníků. V rámci první výzvy Modernizačního fondu jsme získali podporu 1 mld. Kč pro FVE projekty v ČR o celkovém výkonu 173 MW_p, ve druhé výzvě jsme získali podporu pro FVE projekty s celkovým instalovaným výkonem 720 MW_p. V Německu jsme dokončili výstavbu fotovoltaické elektrárny s výkonem 172 MW_p.

Skupina ČEZ naplňuje závazky na snížení všech emisí v souladu s cíli Pařížské dohody. Průměrná emisní intenzita Skupiny ČEZ při výrobě elektřiny a tepla dosáhla v roce 2022 hodnoty 0,29 tuny CO₂e/MWh, což je 83 % emisní intenzity nových paroplynových zdrojů, a meziročně klesla o 1 % navzdory energetické krizi a maximálnímu nasazení všech emisních zdrojů. Emise SO₂ meziročně poklesly o 19 % a emise NO_x klesly o 9 %.

Na snižování emisí a efektivitu našich zákazníků je zaměřen druhý strategický pilíř, jehož ambicí je poskytovat nejvýhodnější energetická řešení a nejlepší zákaznickou zkušenost na trhu.

Viz obr. 8 „II. pilíř strategie: Poskytovat nejvýhodnější energetická řešení a nejlepší zákaznickou zkušenost na trhu“ v Příloze

Pro naplnění cílů v oblasti obnovitelných zdrojů je potřeba modernizovat distribuční soustavu společnosti ČEZ Distribuce, aby byla připravena na připojování velkého množství nových obnovitelných zdrojů energie. Skupinu ČEZ v tom podpořila Evropská investiční banka úvěrem v rekordní výši 790 mil. EUR, tedy více než 18 mld. Kč. Ten přispěje k energetické nezávislosti České republiky, neboť umožní připojit nové obnovitelné zdroje energie o výkonu přibližně 2,2 GW.

O obnovitelné zdroje výrazně vzrostl zájem v souvislosti s energetickou krizí. Vysoký růst poptávek zaznamenaly společnosti ČEZ Prodej i ČEZ ESCO. Těší mě, že obě naše společnosti jsou pro zákazníky tou správnou volbou a s důvěrou se na ně obracují tisíce zájemců o instalaci. Pro představu, ČEZ Prodej

instaloval v českých domácnostech v roce 2022 celkem 4 102 střešních fotovoltaických elektráren, zatímco v roce 2021 to bylo 1 514 fotovoltaik. Celkový výkon domácích solárních elektráren vzrostl v roce 2022 zhruba čtyřnásobně.

V roce 2022 jsme výrazně pokročili v naplňování strategického závazku a veřejných příslibů ve všech třech oblastech udržitelného podnikání ESG: v oblasti životního prostředí, společenských vztahů a řízení společnosti.

Viz obr. 9 „Daří se nám vylepšovat ESG skóre v souladu s cíli VIZE 2030. Cílem je patřit mezi 20 % nejlepších v hodnocení ESG“ v Příloze

Pozitivní vývoj v oblasti potvrzují renomované mezinárodní ratingové agentury. Společnost ČEZ se v oblasti ESG již zařadila mezi čtvrtinu nejlepších. Jako první společnost ve střední a východní Evropě vydala tzv. dluhopisy vázané na udržitelnost, jejichž výnos je vázán na plnění cíle snížení emisní intenzity v roce 2025. ČEZ se také veřejně zavázal k dosažení klimatické neutrality už v roce 2040. To znamená urychlení o deset let oproti původní ambici.

V oblasti sociální politiky jsme si stanovili dlouhodobý cíl udržet si pozici oblíbeného a špičkového zaměstnavatele. Věnujeme velké úsilí spokojenosti zaměstnanců, ke kterým přistupujeme s maximálním respektem, a zároveň se snažíme získávat nové odborníky. ČEZ potřetí za sebou obhájil pozici absolutního vítěze ankety TOP Zaměstnavatelé 2022 s titulem Jasná volba, v níž hlasuje 12 000 studentů českých vysokých škol.

Pojďme se závěrem podívat na výhled hospodaření pro letošní rok, včetně významného vlivu mimořádných legislativních opatření v důsledku energetické krize.

Viz obr. 10 „Výhled hospodaření na rok 2023: EBITDA 105 – 115 mld. Kč, očištěný čistý zisk 33 – 37 mld. Kč“ v Příloze

Ukazatel EBITDA, tedy provozní zisk před odpisy a některými dalšími položkami, očekáváme za Skupinu ČEZ ve výši 105 až 115 mld. Kč. Čistý zisk očištěný o mimořádné vlivy 33 až 37 mld. Kč.

Mezi vybraná rizika a příležitosti predikce patří zejména disponibilita výrobních zdrojů, nejistá výše zisku z obchodování s komoditami a přecenění derivátů a realizační ceny vyrobené elektřiny.

Hospodářské výsledky roku 2023 budou výrazně ovlivněny zásadními legislativními opatřeními, ke kterým přistoupila většina zemí EU s deklarovaným účelem financování snížení ceny energií pro spotřebitele.

Viz obr. 11 „V roce 2023 odvede Skupina ČEZ českému státu 30 – 40 mld. Kč z titulu mimořádných odvodů a daní“ v Příloze

V návaznosti na mimořádné nařízení Rady EU o intervenci byly v ČR schváleny zákony ukládající povinnost odvádět významnou část zisku státu. Jedná se o odvody z nadměrných příjmů z prodeje vyrobené elektřiny nad definované cenové stropy v roce 2023 a dále zejména o daň z neočekávaných zisků ve výši 60 % na roky 2023 až 2025 nad rámec běžné daně z příjmů. Tato mimořádná daň je uplatněna na část dosaženého zisku energetických firem přesahující průměr zisků za roky 2018–2021, navýšený o 20 %.

Z titulu těchto mimořádných opatření odvede Skupina ČEZ v roce 2023 českému státu 30 až 40 mld. Kč. Navíc 26 až 30 mld. Kč z titulu běžné daně z příjmů a dále prostřednictvím dividendy ze zisku roku 2022 získá český stát jako majoritní akcionář, v případě schválení dividendy dle návrhu představenstva, částku 44 mld. Kč. Celkem tedy Skupina ČEZ odvede v roce 2023 českému státu na dividendách, daních z příjmů a odvodech z tržeb výroby více než 100 mld. Kč.

Věřím, že se situace nejen na energetických trzích začne postupně uklidňovat a stabilizovat a my budeme úspěšně pokračovat v naplňování cílů „VIZE 2030 – Čistá Energie Zítřka“. Chci vás ujistit, že Skupina ČEZ bude dělat vše pro to, aby navázala na úspěšný rok 2022 a byla i v roce 2023 spolehlivým dodavatelem pro své zákazníky, atraktivním zaměstnavatelem a přinášela maximální hodnotu pro akcionáře.

Děkuji vám za pozornost a za váš zájem o vývoj ve společnosti ČEZ.